

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

Špecializačný študijný program pre špecializačný odbor

**PEDIATRICKÁ ENDOKRINOLÓGIA A DIABETOLÓGIA, PORUCHY LÁTKOVEJ
PREMENY A VÝŽIVY**

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Pediatrická endokrinológia a diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy sa zaoberá diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou, liečbou, prevenciou, posudkovou činnosťou a výskumom ochorení žliaz s vnútornou sekréciou, diabetes mellitus a dedičných porúch metabolizmu u detí a adolescentov vo veku od 0 do 18 rokov a ďalších 364 dní.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore pediatria.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. fyziológia a patológia žliaz s vnútornou sekréciou, biosyntéza, transport, sekrécia a regulácia hormónov, vzťahy medzi endokrinným a imunitným systémom, všeobecné zásady hormonálnej terapie, fyziológia a patológia chorôb látkovej premeny a dedičných porúch metabolizmu,
2. poruchy výživy pri endokrinopatiách,
3. základné diagnostické metódy v endokrinológii, možnosti prenatalnej diagnostiky a skriningové programy,
4. vplyv vyššej nervovej činnosti na činnosť žliaz s vnútornou sekréciou (neurohumorálne vzťahy), vnútorné prostredie a jeho poruchy,
5. rast a vývoj a ich poruchy,
6. imunológia so zameraním na diagnostiku a terapiu autoimunitných ochorení endokrinných orgánov,
7. genetika a detská gynekológia vo vzťahu k endokrinológii,
8. farmakodynamické účinky liekov, ich indikácií, kontraindikácií, vzájomného potencovania a antagonizmu,
9. indikácie chirurgickej liečby, prípravy na operácie a pooperačnú starostlivosť o pacientov s endokrinopatiami,
10. liečba náhlych príhod v priebehu endokrinných chorôb,
11. obezita u detí, metabolizmus lipidov,
12. hypoglykémie v detskom veku,
13. dedičné metabolické poruchy – základná charakteristika a patologické stavy,

14. stres a endokrinný systém,
15. hypotalamus – fyziológia, patologické stavy, hypofýza,
16. štítna žľaza – fyziológia, patologické stavy,
17. choroby prítŕitnych teliesok, metabolizmus vápnika a jeho regulácia,
18. nadoblička – fyziológia a patologické stavy,
19. katecholamíny a ochorenia sympatiko-adrenálneho systému,
20. pankreas ako endokrinný orgán, diabetes mellitus a poruchy glukózovej tolerancie,
21. puberta – fyziológia a patologické stavy,
22. pohlavné žľazy – fyziológia a patologické stavy, sexuálna diferenciácia a gonozómové anomálie,
23. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1. prijímanie pacienta (anamnéza, objektívne vyšetrenie, návrh na diagnostický postup, zostavenie terapeutického plánu, dif. dg. úvaha)	120
2. prepúšťanie pacienta (vyhodnotenie výsledkov vyšetrení, zhodnotenie nálezov pred prepustením, epikríza)	90
3. ambulantné vyšetrenie pacienta	150
4. USG štítnej žľazy	450
5. stimulačný test	60
6. gonadoliberínový test	15
7. metopironový test	6
8. dexametazónový test	20
9. orálny glukózový tolerančný test	60
10. stimulačné testy na hladinu rastového hormónu	30
11. hodnotenie pubertálneho vývinu podľa Tannerových kritérií	300
12. základné antropometrické charakteristiky (výška, hmotnosť, proporcionalita, hmotnosť k výške tela, BMI)	400
13. Rohrerov index, distribúcia tukového tkaniva	150
14. hodnotenie kostného veku	90
15. nastavenie diabetika na liečbu inzulínom a inzulínovou pumpou	20
16. zostavenie diétnych režimov	
16.1 pri poruche lipidového metabolizmu	45
16.2 pri poruche glycidového metabolizmu	45
16.3 pri obezite	90

B. Praktické skúsenosti

1. princípy laboratórneho stanovenia hormónov a interpretácia výsledkov,
2. rtg. diagnostika pri endokrinných ochoreniach,
3. indikácie a kontraindikácie špeciálnych vyšetrení (rádioizotopové, CT, NMR),
4. vyšetovanie a hodnotenie pošvovej cytológie,
5. indikácie, princípy a interpretácia genetického vyšetrenia (X, Y, karyotyp),
6. hodnotenie výsledkov kontinuálneho glukózového monitoringu,
7. indikácie a interpretácia oftalmologických nálezov (očné pozadie, perimeter).

C. Akademické schopnosti

Kritické zhodnotenie klinických výsledkov z literárnych prehľadov a ich zhrnutie. Príprava ústnej prezentácie a písomnej publikácie, aktívna účasť na výskume a klinických štúdiách.

D. Etické otázky

Etické aspekty pediatrickej endokrinológie – práca s chorým dieťaťom, jeho rodinou. Etika výskumu u detí. Priebeh informovaného súhlasu, znalosť otázky etiky a súhlasu pri klinických štúdiách. Konvencia Spojených Národov o právach dieťaťa.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pediatrická endokrinológia a diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy v trvaní 36 mesiacov, z toho:

1. klinická a ambulantná prax v pediatrickej endokrinológii, z toho na výučbovom pracovisku vzdelávacej ustanovizne	30 mesiacov 6 mesiacov
2. laboratória so zameraním na endokrinologickú diagnostiku a diagnostiku dedičných porúch metabolizmu	2 mesiace
3. rádiologické pracovisko	1 mesiac
4. rádioizotopové pracovisko	1 mesiac
5. gynekologické oddelenie so zameraním na detskú gynekológiu	1 mesiac
6. oddelenie lekárskej genetiky	1 mesiac